

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZAŠTITI OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA**

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA SA DUŠEVNIM SMETNJAMA**

Član 1.

U Zakonu o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama ("Službene novine Federacije BiH", br. 37/01 i 40/02) (u daljnjem tekstu: Zakon) u članu 2. tačka 4. mijenja se i glasi:

"4. oporavkom osoba sa duševnim smetnjama njihovim uključivanjem u porodičnu, radnu i društvenu sredinu uvažavajući izbor osobe sa duševnim smetnjama kada god je to moguće;"

Iza tačke 5. tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje nova tačka 6. koja glasi:

"6. udruživanjem osoba sa duševnim smetnjama u svrhu ostvarivanja njihovih prava".

Član 2.

U članu 3. u tački 8. Zakona iza riječi: "dobrovoljnom smještaju" riječ "ili" zamjenjuje se zarezom, a na kraju teksta briše se tačka i dodaju riječi: "ili njezinom otpuštanju".

Član 3.

U članu 5. iza stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

"Osobe sa duševnim smetnjama moraju se štiti i od nasilja na osnovu spola, uznemiravanja i seksualnog uznemiravanja u skladu sa odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini."

Član 4.

Iza člana 5. dodaje se novi član 5a. koji glasi:

"Član 5a.

U slučaju smrti osobe sa duševnim smetnjama, bez obzira u kojoj se ustanovi nalazi mora se obaviti obdukcija u skladu sa zakonom."

Član 5.

U članu 11. u stavu 1. iza tačke 12. tačka se zamjenjuje zarezom i dodaje nova tačka 13. koja glasi:

"13. da glasa u skladu sa zakonom".

U stavu 4. riječi: "mogu se ograničiti" zamjenjuju se riječima: "sud može na obrazložen prijedlog zdravstvene ustanove organičiti".

Član 6.

U članu 15. u stavu 1. Zakona riječ "Elektrokonvulzivno" zamjenjuje se riječju "Elektrostimulativno (EST)".

U stavu 2. riječ "elektrokonvulzivno" zamjenjuje se riječju "elektrostimulativno (EST)".

U stavu 4. iza riječi psihohirurgije riječ "i" zamjenjuje se zarezom, a iza riječi "kastacije" dodaju se riječi: "i sterilizacije".

Član 7.

U članu 16. u stavu 1. u uvodnoj rečenici riječi: "od 28. do 33. Zakona o lijekovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 51/01)" zamjenjuju se riječima: "od 50. do 56. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08)".

U stavu 1. tačka c) mijenja se i glasi:

"c) ako je kliničko ispitivanje lijeka odobrila Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine,".

Član 8.

U članu 20. u stavu 1. iza riječi: "ovlaštenim osobama" dodaju se riječi: "Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)," i riječi: "istražnim sudijom" zamjenjuju se riječju "tužiocem," i dodaju riječi: "nadležnim zdravstvenim inspektorom".

Stav 2. mijenja se i glasi:

"Psihijatar može predložiti da se ne obavi razgovor ovlaštene osobe iz stava 1. ovog člana sa osobom sa duševnim smetnjama koja nije, prema mišljenju psihijatra, sposobna razumjeti stanje u kojem se nalazi niti posljedice takvog razgovora.".

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"O prijedlogu psihijatra iz stava 2. ovog zakona odlučuje sud.".

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 9.

Član 21. mijenja se i glasi:

"Osoba sa duševnim smetnjama koja je sposobna razumjeti svrhu i posljedice smještaja u zdravstvenu ustanovu i koja je na osnovu toga sposobna donijeti slobodnu odluku može se na njen zahtjev ili na zahtjev treće osobe, a uz njen pisani pristanak smjestiti u zdravstvenu ustanovu.

Dobrovoljni smještaj maloljetne osobe, odnosno punoljetne osobe koja nije sposobna dati pristanak vrši se na osnovu pisanog pristanka zakonskog zastupnika u skladu sa članom 8. st. 4. i 5. ovog zakona."

Član 10.

U članu 22. u stavu 1. iza riječi "bez" dodaje se riječ "svog".

U stavu 2. na kraju teksta briše se tačka i dodaju riječi: "propisanim ovim zakonom".

Član 11.

U članu 26. u stavu 1. iza riječi: "dužan je" dodaju se riječi: "u roku od 72 sata".

Član 12.

U članu 33. u stavu 1. riječi: "jedne godine." zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

Član 13.

U članu 34. riječ "utvrdi" zamjenjuje se riječju "procjeni", a broj "30" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Sud može odrediti produženje u intervalima koji nisu duži od šest mjeseci."

Član 14.

U članu 36. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Bliski srodnik iz stava 1. ovog člana je osoba određena sljedećim isključivim rasporedom:

- bračni, vanbračni partner,
- punoljetna djeca,
- roditelji ili usvojitelji,
- punoljetna braća ili sestre,

- baka ili djed,
- punoljetni unuci."

Član 15.

U članu 40. riječ "može" zamjenjuje se riječju "će", a iza riječi "staratelja" dodaju se riječi: "zdravstvene ustanove".

Član 16.

U članu 42. iza riječi: "mjere sigurnosti" dodaju se riječi: "odnosno osobi koja je krivično djelo počinila u stanju neuračunljivosti.", a preostali dio teksta se briše.

Član 17.

Naziv Odjeljka VII. mijenja se i glasi:

"VII - POSTUPANJE PREMA POČINIOCIMA KRIVIČNIH DIJELA".

Član 18.

Član 43. mijenja se i glasi:

„Svaka osoba sa duševnim smetnjama, bez obzira na to da li je počinila krivično djelo ima pravo na kvalitetnu zaštitu i unapređivanje svog zdravlja pod jednakim uvjetima kao i svi drugi građani.“

Član 19.

Iza člana 43. dodaju se novi čl. 43a. i 43b. koji glase:

„Član 43a.

Mjera sigurnosti "obavezno psihijatrijsko liječenje" izrečena uz kaznu zatvora počiniocu krivičnog djela u stanju smanjene ili bitno smanjene uračunljivosti izvršava se u specijalnoj zdravstvenoj ustanovi na osnovu Sporazuma o smještaju i naknadi troškova za izvršenje mjera sigurnosti izrečenih u krivičnom postupku i u drugom postupku u kojem se izriče mjera liječenja ("Službeni glasnik BiH", br. 89/09).

Mjera sigurnosti "obavezno psihijatrijsko liječenje" izrečena uz rad za opće dobro na slobodi ili uz uvjetnu osudu izvršava se u skladu sa članom 12. stav 1. ovog zakona u zdravstvenoj ustanovi sekundarnog nivoa zdravstvene zaštite ukoliko je, prema ocjeni sudskog vještaka, potrebno bolničko liječenje (bolnica), odnosno primarnog nivoa zdravstvene zaštite (dom zdravlja, centar za mentalno

zdravlje u zajednici) ukoliko, prema ocjeni sudskog vještaka, nije potrebno bolničko liječenje.

Član 43b.

Mjera sigurnosti "obavezno liječenje od ovisnosti" izrečena počiniocu koji je krivično djelo počinio pod odlučujućim djelovanjem ovisnosti od alkohola ili opojnih droga, odnosno drugih psihotropnih supstanci izvršava se u skladu sa članom 43a. ovog zakona.“.

Član 20.

Član 44. mijenja se i glasi:

"Osobi sa duševnim smetnjama za koju se u krivičnom postupku utvrdi da je krivično djelo učinila u stanju neuračunljivosti, nadležni sud u vanparničnom postupku utvrdit će prisilni smještaj u zdravstvenu ustanovu.

Prisilni smještaj neuračunljive osobe počinioca krivičnog djela izvršava se u specijalnoj zdravstvenoj ustanovi na osnovu Sporazuma iz člana 43a. ovog zakona.

Na prisilni smještaj osobe iz stava 1. ovog člana primjenjuju se odredbe čl. od 22. do 37. Zakona.“

Član 21.

Iza člana 44. dodaje se novi član 44a. koji glasi:

„Član 44a.

Troškovi izvršenja mjera sigurnosti iz čl. 43a. i 43b. kao i prisilnog smještaja neuračunljivih počinioca krivičnih djela iz člana 44. Zakona padaju na teret sredstava budžeta kantona prema mjestu prebivališta smještene osobe, a ako je prebivalište nepoznato onda prema mjestu posljednjeg boravišta smještene osobe.“.

Član 22.

U članu 46. tačka na kraju teksta se briše i dodaju riječi: "(specijalni kaiševi i druga sredstva koja neće dovesti do povrede pacijenta).“.

Član 23.

U članu 53. u stavu 1. riječi: "broj 29/97" zamjenjuju se riječima: "broj 46/10" i dodaju riječi: "i Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj 69/05).“.

Član 24.

U članu 54. u uvodnoj rečenici riječi: "od 2.000 do 50.000 KM" zamjenjuju se riječima: "od 5.000 do 15.000 KM".

U stavu 1. u tački 2. broj „10“ zamjenjuje se brojem „11“.

U stavu 1. u tački 4. riječi: "biomedicinska istraživanja" zamjenjuju se riječima: "kliničko ispitivanje lijekova".

U stavu 2. riječi: "od 400 do 5.000 KM" zamjenjuju se riječima: "od 500 do 3.000 KM".

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

PREDSJEDAVALA
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Karolina Pavlović

PREDSJEDAVALA
PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

Dr. Denis Zvizdić